

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre	18 ft. — kr.
Félévre	8 — —
Egy negyedre	4 — —
Egy hónapra	1 — 50

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceumnyomdában.

Kiadóhivatal:

A lyceumnyomda „központi irodájában” 50 tér gr.
Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK:

Ötször hasábozott garmond sor ára, vagy annak területe 6 kr.
Minden hirdetés után 30 kr. bélyegilleték külön számíttatik.
Nagy hirdetéseknel kedvezmények.

NYILTTÉR

soronként, vagy annak helye 25 kr.
Reklamok:
hírűzésbe soronként 1 frt.

KOLOZSVÁR, MÁRCZIUS 13.

A vasutügy rendezése.

A kormány, mely a szabadelvű párt élén ez előtt egy évvel alakult, tagadhatatlanul legtöbb zavart, bonyodalmat és nehézséget a vasutügyek terén talált. A pályák rosztul építve, rosztul felszerelve, egymással vagy összefüggés nélkül vagy veszedelmes és a forgalomra sem hasznos versenyben voltak; függő, terhes adósságokkal terhelve, az állam ellen egy csomó követelést formálva; a főbb vonalok idegen társulatok által idegen forgalmi érdekek szolgálatába adva, a legrosszabb, legkülönbözőbb tariffa-politika mellett. A közlekedés ügyeket átvette Péchy Tamás, kiről ellenfelei azt mondták, úgy ért tárczájához, mint hajdu a harangöntéshez. És most nemcsak a szabadelvű pártban, de az egész országházban egyhangú a vélemény a tekintetben, hogy egy rövid év alatt sehol se történt annyi és oly célszerű intézkedés a dolgok végleges rendezése érdekében, mint éppen a vasutügyek terén; teljes bizalom van az iránt, hogy rövid idő alatt a leghasznosabb irányban lezz megteremtve vasut-rendszertünk és Péchy Tamás az a miniszter, ki most már tisztán pénzügyi szempontból talál oppositóra, de vasut politikája (az egy kartell kivételével) még az ellenzéki árnyalatok által is helyeselve van.

Ez tény.

Mit tett? Hogy a magyar nyelv érdekében mit tett, azt nem kell felemlítenem, mert szorososan a vasut politikához nem tartozik. Hozzáfogott először a vasutak és állam között fenforgó vitás kérdések elintézéséhez, másodszor a vasutak belügyeinek rendezéséhez, harmadszor az ellenőrzés szigorát fokozta minden irányban és azt hisszük ennek köszönhetjük, hogy kamat-garantiánk nem nőtt, és hogy az állam vasutak már 1875-ben többet jövedelmeztek (a rossz év dacára) mint azelőtt

bármikor; czélul tűzte ki az állam vasut-rendszer kiegészítését és erre nevezetes lépés volt a keleti vasut megvétele, mit követelni fog (ha a kormány céljai szerint jó létre az egyezés) két vagy pályának megvétele, a keleti és galicziai csatlakozás kiépítésével és így birni fog a magyar állam az ország keleti északi és déli határain át, a főbb emporiumokra vezető közvetlen, nemzetközi összeköttetést — saját vonalain. Hogy ez mekkora fontosságú: úgy a tariffa-ügyre, mint az egész forgalomra nézve, azt bizonyítja az a két körülmény, hogy az osztrák és déli pálya forgalmi politikája tereli el most forgalmunkat természetes irányból is, hogy a kormány éppen a tariffa kérdésben tehet legkevesebbet az ország valódi érdekében, először azért, mert hatásköre e tekintetben, törvényhozással még szabályozva nincs, másodsor azért, mert a nagy idegen társulatok dominálják forgalmunkat és ezekkel szemben az engedélykömányaik nem adnak elég hatalmat a magyar kormánynak. Végül: a csoportosítás és tariffa kérdés marad még megoldatlan, de ezek félig meglesznek oldva, még pedig a legtermészetesebben, akkor, midőn a keleti, tiszai és déli pálya az állam kezében lesz; tehát e tekintetben is a megoldást a legtermészetesebben uton keresi a miniszter, melyhez áldozat kell ugyan a nemzet részéről, de oly áldozat, mely biztosan kárpótolja az állam elérendő eredményekkel.

De az a panasz, hogy a kormány újabb terheket ró az országra vasut-politikájával, habár annak helyességét senki kétségbe nem vonja. Ez eddig nem történt és a ki azt állítja, az a dolgot vagy nem érti vagy félremagyarázza, de hogy ez ennyit okvetlenül meg fog történni, ha komolyan akarjuk, még pedig a czélnak megfelelően rendezni vasut ügyünket — az tagadhatatlan, de e tekintetben a nemzetnek választania kell: vagy

lesz vasutja és akkor terhet kell vállalnia, vagy nem lesz és akkor tovább is idegen társulatok zsákmánya lesz egész forgalma. Azonban az nem áll, hogy már eddig újabb terhet okozott volna a vasutügyek rendezése. Mert 700 ezer arany forintig vállalt ugyan kamat-biztosítást az ország és e helyett most 10 vasutnak állam rentepapírok lőnek megszavazva; de téved az, ki azt hiszi, hogy ez újabb teher. Ezt a terhet mi viselhetjük; mert az illető vasut-társulatok adósságokat csináltak, azok terhet az üzleti számlába felvették és így mi, a kamat-garantiánál fogva, fizetjük a hiányt. Igaz, hogy ez eddig a törvényhozás tudta nélkül történt, ez csak abból vette észre, hogy évenként 16—19 millió ment ki kamat-garantiába: de azt hisszük, hogy jobb az efféle a törvényhozás tudtával elintézni. Ez új, de nem a teher.

H. S.

— Erdély új területi beosztása tárgyában márcz. 9-én ismét értekezlet tartott a miniszterelnöknel. Az értekezleten több képviselő volt jelen. Az értekezlet elé terjesztett a kormány által kidolgozott javaslat, melynek legtöbb pontját a jelen voltak helyeselték. Még fennmaradt azonban néhány vitás kérdés.

— A kormány terve szerint az országgyűlés ezen ülészaka márczius 28-ka táján lenne bezárandó, mikor is a miniszterek Bécsbe utaznak, a tudvalevő tárgyalások végett. A második ülészak körülbelül ápril. 20-ka körül fog megnyitni, és így a képviselőháznak három heti szünetet kell lennie. Ugyancsak e hír szerint a delegátók Budapestben május közepén fogják tartani üléseiket, a törvényhozás jelenlegi működése pedig hacsak valami fontos akadály közbe nem jön, pünkösdkor, vagy mindjárt utána ér véget.

Küklőmegye új beosztásához.

(Vége.)

E gyűlésen fel lett olvasva országos képviselőink levele, melyben a megye megbízatása foly-

tán a kikerekítés előnyében tett eljárásuk eredményéről tudatnak, s a belügyminiszter ur kedvező válaszárol értesítnek.

Ez értesítés kapcsán alólírott felhozza, hogy illetékes helyről nyert értesülés szerint D. Sz. Márton, mint székhelyet újabb veszély fenyegeti. S ebből kifolyólag indítványozza, miszerint küldjön a megye a kormányhoz egy küldöttséget, azon utasítással, hogy D. Sz. Márton, mint székhelynek további fenntartása mellett minden szükséges lépést megtéve, végső esetben azt is jelenthesse ki, hogy meggyenk más székhellyel nem kíván jelen kikerekítésében továbbra is megmaradni.

Ezzel szemben a m. főjegyző azon ellenindítványt tette, hogy a küldendő követség a felosztás megemlézésére ne hatalmaztassék fel, hanem kérje meggyenk jeleni kikerekítésébeni fenntartását és D. Sz. Mártont székhellyül.

Hosszas vita után az ellenindítvány lett elfogadva!

Oka legfőképen az egybegyűlt bizottsági tagok azon téves felfogásában rejlik, hogy ha a felosztást megemlétnők, akkor azt a kormány megtenné. S így alternatívánk öngyilkossá lenne.

Mi azonban ettől nem tartunk!

Tudjuk, hogy a belügyminiszter ur sokkal jobban ismeri Küklőmegyének — mint Erdély egyetlen magyar megyéjének állami fontosságát s meg vagyunk győződve, hogy a felosztást csak is akkor mondandó ki (bármelyik alkotmányos kormány is) ha a megye önkormányzati képtelenséget bizonyítva be.

Ez Erzsébetvárosban fog következni! S fájdalom, az előjelzett ellenindítvány elfogadása alkalmat nyújt, erősséget ad arra, hogy a székhely megváltoztassák, mert hiszen a bizottmányi gyűlés is első sorban a megye fenntartását kérte, s a székhely másodrendű kérdéssé vált.

Hogy milyen lesz az új megye, azt kevés színnel le lehet festeni.

Önkormányzatának összes nyilvánlása lesz, a hat évenként megújult tisztújítás.

Tisztikara lesz, egy senki által nem feszé-

TÁRCZA.

Dr. Gyulai Pál, mint a Petőfi-irodalom megalapítója.

DR. MELTZL HUGÓTÓL.

(Folytatás.)

A külföldi illetőleg sem értem e vád alaposságát. Petőfi a legnehezebb formákkal is meg tudott küzdeni, s verselése néha oly könnyed, mintha csak oda volna lehelve. E vád oka másutt rejlik. Ő népdalokat írván, elvetette a szokásos jambus és trocheus lábakat, s bár énekelni nem tudott, még is sokszor bámulatosan eltalálta népdalainak zenemértékét. A közönség és ítések egy része nem találván bennök azt, mit megszokott, hajlandó volt felettök pálcát törni. Azonban a nép könnyen énekelhet. Ez mutatja, hogy verselése nem pusztán önkény és gondatlanság szüleménye volt. S vajjon Arany balladáira, Erdélyi újabb dalaira, melyek szintén nem jambus vagy trocheus lábakon mennek, mondhatjuk-e, hogy nincs bennök mérték, midőn könnyen kimutathatni a népdalokból szabályosan lehuzott formákat, melyek mintegy énekszó után vannak alakítva? Ha azon költők, kik a görög, latin, francia és német formákat nálunk meghonosíták, köszönetet érdemelnek, mert nyelvünk hajlékonyságát új oldalról tüntették föl, s költői világukat fejezték ki legjobban: valóhatjuk-e azon költőt, ki eredeti magyar formákkal küzdött meg többször, s nagyobb változatosság, könnyűséggel, mint az eddigi magyar költők, s ezeket hitte gondolatjai legméltóbb köntöskének.

Továbbá Petőfi érezte, hogy a magyar népdal néha oly rimeket is használ, melyek nem tisztán rimek ugyan, de igen jól összhangzanak, s bizonyos rendszerök van. Gyakrabban kezdett használni assonáncot, mind eddig szokásban volt, de mindig szabályosan. Érezte, hogy azon

tárgyakhoz, melyeket megénekelt, nem mindig illik a Vörösmarty méltóságos nyelve, vagy azon túlfinom és enervált költői nyelv, mely a közepeszerűség conventionális nyelvénél alakult. Népies szavakat, kifejezéseket, összehuzásokat s nyelvfurdulatokat kezdte használni, de mindig elég izléssel. Ép úgy tett, mint Vörösmarty, ki nem használhatván eléggé Kazinczy költői nyelvét, visszatért Zrinyihez, s a régiek nyelvemlékekhez, s úgy teremtet magának egy újat. Petőfi nyelvünk még eddig eléggé ki nem bányászott aknához fordult, a nép nyelvéhez, s magának költészetéhez méltó nyelvet teremtet. Tágított valamit az irodalmi nyelv merev rendszerén, s a költői nyelv egy új formáját alkotta meg, mely éppen annyi szépséggel bir, mint a Vörösmartyé, sőt az irodalmi fejlődés szerint éppen a Vörösmartyé után kellett következnie. Megmutatta, miként lehet egyszerűen, gyermeken s mégis a legelőtűbben szólni, miként lehet magyarul s jellemzetesen szólni oly dolgokról is, melyekről eddig mesterkéltan vagy idegenszerűleg szóltak. Az ő nyelve nem egészen szabatos eddigi fogalmaink szerint, de benne a nemzet geniusza szökel, s mintegy visszahatásként nyilatkozik az idegen szöfűzés ellen. Ő a nép kifejezéseit, nyelvfurdulatait valami varázsszal tudta bevonni, hogy azok egyszerre költői becsükké váltak. Az a mi a nép ajkain jelentőség nélkül, ingatagon, izléstelenül hangzott, nála jelentőséget, határozottságot nyert s megszépült. Az nem az ő hibája, ha költői tájszavakkal árasztják el költészetünket, ha az irodalmi nyelvet tájszólással akarják lealacsonyítani, s a helyett, hogy fordulatok, könnyűség- és változatosságban gazdagítanak, a korlátlanúságot, szeszélyt és izléstelenséget emelik elvé.

Igaz, Petőfi néha tulmerész, de legalább tárgyaiban mindig némi indokot találunk; igaz, van egy pár dala, melyekben szemben-gondatlanságot árul el, de azt megint csak utánzóit terjesztik róla, tündö, hogy hanyag verselő, mer az ugynevezett Petőfi-iskola hívei azok, kik Petőfi újításában csak korlátlanúságot látván, a jó rimekkel keveset gondolnak, az assonáncot szabálytalanul

használják, s a legtöbbször sem az újabb, sem a régiek formák szerint nem verselnek, s küzdeni a külföldi általában pedánságnak tartják, mely lenyűgözi a szellemet, mintha annak, kinek a vers nyűg, nem jobb volna prózát írni, haugyan nem találkoznék itt is egy új nyűggel: a nyelv szabatoságával. Petőfi dalaiban dallam, elragadó dallam van. Bennök nem Vörösmarty pathetikus dallama zeng, mely méltóságot és erőt egyesít, sem az Aranyé, hol a kellemes hangulat nyugodtsága, a forma szabatosága, s a ritmus plasticitásában rejlik; de halljuk a szenvedély leigázó hullámok lökését, mintha alábak és sorokban az érzések hangzanának össze és rimelnének.

Nem Petőfi az első magyar költő, ki a népelemet költészetébe fölvette, mert ez éppen úgy kimutatható már Horváth Ádám és Csokonainál, mint a Kisfaludyak, Vörösmarty és Erdélyinél; de annyi igaz, hogy nála jelent meg először teljes erőben, alkotó szellemben, s irodalomtörténeti fontosságra emelkedve. Azon változás, melyen lyránk az utolsó évtizedben átment, nagy részében az ő műve. Sok ok munkált ugyan együvé erre, éiet és irodalomban, minők: a fölébredt politikai öntudat, demokrat eszmék, tágtult sajtóviszonyok, a népszerűség csábító varázsa, mely az országos szónokokról az írókra is elragadt, az itészek és népkutatók munkássága, egyes költők kísérletei: de mégis Petőfi vala a költészetben az összes hatásoknak eleinte mintegy központja. Azon irodalmi mozgalom, költői iskola mely „népies” nek nevezte magát, nem azt czélloza, hogy költészetünk visszatérjen a nemzet primitív állapotára s egészen népköltészeti hagyományok eszmeköre s érzésvilágának képviselője legyen, hanem hogy segédforrást vegyen, s megújítsa magát a népszellem által, mert csak így lehetett igaz hangja a kor hangulatának, a fejlődő nemzeti szellemnek. A „népies” egy új phasisa vala a nemzeti költészet fejlődésének, a nemzeti szellem új hódítmánya erősebb alapon, tágabb lát-hatással. Vágy szállította meg a költőket nem csak

*) Gyulai által kiemelve.

az irodalmi körök, a miveltebbeknek, hanem az egész közönségnek írni. Érezni kezdek, hogy a népköltészet némiékből szabályt is adhat a műköltészetnek. Hatni akarván, ösztönöserűleg megtalálták a tárgyakat s az eszközöket, melyek által a közönség élénken érdekeltek. Mindez válhatlan kapcsolatban volt egy csoport széptani s politikai nézettel, magába olvasztott valamit a külföld modern irányából, s a lyrából átment az eposz, színmű és regénybe. A népies, mint minden irodalmi pártszó, nem fejezi ki eléggé a mozgalom jellemét, s éppen azért tévednek mind az ítések, mind a költők, kik azt szó szerint veszik nem érzik alatta a szellemet.

A népelem sokképen hatott jótékonyan költészetünkre. Míg egyfelől a nyelvet eredeti sajátosságaihoz visszavezetni segíté, új formákkal gazdagította, s nem csak ösztönt ada a költészet olyfajai mivelésére, melyek eddig nem miveltek eléggé, de azokat eredeti alakban is teremté meg: mint a népdalt, népszínművet, románcot, regét, eposzt, addig másfelől közelebb hozta az irodalmat az élethez. A közönség növekedett, az irodalom hatása élénkebb lón. Már felderülni láttuk azon korszak hajnalát, midőn a magyar szellem önállóbban, eredetibben teremt. A költészet a nemzeti életbe kezdő beereszteni gyökerét, onnan szívni táplálékát, levegőjén virágozni s érlelni meg gyümölcseit, nem egy választott kör, hanem az egész nagy közönség számára. A költők azért szállottak le a néphez, hogy magokhoz emeljék, hangján szólaljanak meg s eszményeit örökítsék. Ez irodalmi változás ugyan még azon tisztult-lanságában forrongott, de a szellem mindenütt mutatta erejét, életrevalóságát. Kitűnő s örök becsű műveket említhetünk, melyek e szellem szü-löttéi, s a külföld egy részt azóta van nagyobb figyelemmel költészetünk iránt. Talán már is némi önértettel mondhatjuk el, hogy költészetünk népmemzeti alapja jobban megerősült, mintsem félt-hetnők az idegen irodalmak káros befolyásától. Azonban a népelem hatása éppen úgy kifejlett jóra, mint rosztára, s a közelebbi években ez utóbbi sokkal erősebben nyilatkozott, mintsem ne tart-atnók körjelnek.

lyezett, ellenőrzés nélkül intézkedő hatóság. Hová bejutni senki sem vágyódik azok sorából, kik eddig a megye intelligenciáját — a megye érdekeit képviselék.

Eredménye lesz egy rossz közigazgatás egyfelől, s az önkormányzatbani részvételtől, erőszak-kal, a körülmények számba nem vevésével kizárt — a közügyektől lassankint elhidegülő — megyei közönség másfelől.

Ha csakugyan be fog következni e szerencsétlenül kombinált változtatás — úgy a felsorolt vészjelzés mellett, azt is meg jövedélhetjük — hogy az új székhelyen tartandó első bizottsági gyűlésen még elég számosan fogunk megjelenni — hogy D. Sz.-Márton vissza állítását — vagy pedig a szomszéd törvényhatóságokhoz beosztásunkat kérjük.

Ekkor a Maros és Kisküküllő völgye kérni fogja Marosszékezi csatlótását; egy tekintélyes része Medgyeshez fog kívánczni, egyik vidék Enyed, illetőleg Balásfalva felé fog kacsintani. Segesvárnak is meg lesz a maga vidéke — legkisebb rész az lesz, melyik Erzsébetvárosra kívánna megmaradni.

S míg ez tart — az alatt D. Sz.-Márton napról-napra s a megye intelligenciája nagy részénél — a közügyek iránti buzgalom hanyatlani fog.

Mikor végre reá jönnek — az illetékes helyen — hogy Küküllőmegye így nem állhat fenn — székhelyét nem hozzátják többé vissza D. Sz.-Mártonba — mert ez alatt az itt megindult mozgalom, kereskedelem meglanyhul.

De más törvényhatóságba is már hiába osztanak be — mert a jelenben nyilvánuló érdekelt-ség egy csendes apáthiává változik.

A gyakran oly élénk megyével akármelyik törvényhatóság is, nagyon csendes embereket, de e mellett a közügyek terén nagyon is járatan individuumokat nyer!

Mig ha most feloszlatnak — akkor egy elfelejtethetlen emlék gyanánt marad meg szívünkben azon szép testület, mit Küküllőmegye törvényha-tósági bizottságának neveztek. Fájdalommal gondolnánk az annyit gyalogolt de reánk nézve egyet-len kapcsol képezett D. Sz.-Mártonra.

De mind a mellett még képesek leszünk fel-fogni — a polgár első kötelességét — a haza iránti tartozásunkat!

Tegyük reánk nézve pár évig lehetetlenné az önkormányzatbani részvételt, s akkor mi nemcsak azt fogjuk tudni — hogy az adófizetés és megha-lás — elődázhatlan emberi kötelességünk, de egy-szersmind azt is fogjuk hinni, hogy ez képezi egy-uttal polgári jogaink összeségét is.

Kispál Sándor.

Költők állottak elő, ifjak és nem ifjak, kik nem arra törekedtek, hogy a népelemet előbb vi-gyék, fejtsek, hanem hogy alább sülyeszszék. Ne-kik nem volt elég a népköltészet: tájköltészetet alkottak. S mi az a tájköltészet? sem több, sem kevesebb, mint tájszólás, tájviselés, tájszokás. A tájszavak általánosítása, a tájszokások leírása cé-lül tűzetik elmélet- és gyakorlatban. S míg jó, ha a tájszavak igazi tájszavak, s a népszokások nem költötték. Összehalmoztatik minden úgynevezett kelmeszerű adalék, mik helyet foglalhatnak ugyan mint népmesék, történeti és ayleltani adalékok a népi kutatók gyűjteményeiben, melyek nem egye-dül költészeti elvek nyomán szerkesztvék, de köl-tészetben, melyet az irodalom állít elé, soha. Oly költészet született meg, mely súlypontját a költé-szet fogalmán kívül keresi. Különös, az anyag lé-pett a szellem helyére, mely képtelen új genre-t alkotni, s nem nyújthat semmit, mi akár a költő, akár az ítélnék szempontul szolgáljon. A népköl-tészet sem tájszólás, sem népmese: valamivel több, mert költészet. Ha szemlél tartunk a világ összes népköltészetét fölött, s összehasonlítjuk a mi most született tájköltészetünkkel, látni fogjuk, minő té-vedésben vannak az új tan emberei. Mindaz, mire ők főszül helyezni, mellékszerepet sem játszik legfőbb néha színészeti szolgálat, kivált a humor-ban, de soha sem célul: költői érdeket pedig épen nem föltételez. Az összes magyar népdalgyűjte-ményben nincs annyi tájszó, mint mennyit műköltészetünk tájköltői költeményeik s mi több lyrai költeményeikben összehalmoznak. Elemökhöz hi-ven ebben keresik a népköltészet erős oldalát. De az nem költészet, mely művészi alakítás helyett tájszavak és szokások regisztrálásával akar hatni, s a népdal nevét nem érdemelheti meg azon költemény, melyet csak commentál lehet megértenünk, s ha megértettük, lelkesülés fejében megtanulunk egy tájszót vagy tájszokást. Az egész tájköltészet, mint ilyen, egyetlen hangot sem adott, mely új dallamként vegyült volna a magyar nép-költészet harmóniájába, s ha alkalmazni fogjuk az új tant a költészet minden nemére, előállanak palóc regények, barkó drámák, hienc eposzok. Irni fogunk hatféle tájszóláson, s lassan-lassan elérünk oda, hol költői nyelvünk az irodalom keletkezte előtt állott. A tájköltészet nem egyéb, mint a nép-elem sülyedése, költők személyei, kik nem birtván eredetiséggel eredetiséget hajhásznak, hiú erőlkö-dés az izlés ellen, mely megboszulja magát, játékszer, nagy gyermekek játékszere. (Folyt. köv.)

Külföldi politikai szemle.

A francia kormány megalakult. Dufaure cabinetjéből a hadügyminiszter kivételével, a ki-nek politikai pártállása nem jó tekintetbe, mind azon tagok kilétek, a kik nem határozottan a köztársasági irányhoz csatlakoztak. A régi tagok közül megmaradtak: Dufaure, a miniszterta-nács alelnöke és igazságügy, Cissei had-, De-cazes kül-, Say pénzügyminiszter. A belügyi tárca átvétele ügyében Perrier Kázmérral siker-telen maradt az alkudozás, s a fontos ministe-rium élére Rihard balközépi állítottatt. Wal-lon, a közoktatási miniszter, a február 25-ki al-kormány, de egyszersmind a felsőbb oktatásról szóló törvény megteremtője, tárczáját Wad-ding-tonnak adta át. Végül a tengerészeti tárczát: Fourichon admirál, a közmunkaügyit: Chris-toph, a földmívelésit: Teisserene de Bord vették át.

Ma tehát homogén miniszteriuma van Fran-cziaországnak; az összes miniszterek a balközép kebeléből vannak véve. De tudvalevőleg a balközép magában igen csekély töredékét képezi az új törvényhozásnak, s joggal tarthatni tőle, hogy a többség, a baloldali rossz néven veendi, hogy a cabinet-alakításnál teljesen mellőztetett. Könnyen megeshetik, hogy épen ez a homogenitás lesz ár-talmára a kormánynak, mert alig hihető, hogy Gambetta és pártja sokáig nyugodtan elnéznék, hogyan osztózik egy kis töredék a hatalom kon-czain csak azért, mert Mac-Mahon aristocraticus ellenszenvet táplál a baloldali demokratikusabb fér-fiai iránt.

Az új kamrák megalakulását illetőleg azt je-lentik, hogy a balközépi senatorok 6-án tartott értekezletükön következő jelöltségi lajstromot ál-lapítottak meg: elnök Audiffret-Pasquier herceg; alelnökök Martel, Du Clerc, Jules Simon egy jobb-oldali, kinek kijelölése a töredékre bizatott; tit-károk: Scheurer-Kestner, Herold, St. Vallier, Bompard és két jobboldali, házagnyok: Bare, Mag-nin és Dubois Tresnay tábornok. A baloldali se-natorok, kik ugyanekkor szintén értekezletet tar-tottak, elfogadták e lajstromot. Ez utóbbi érte-kezlet elnöke egyszersmind bejelentette, hogy azon senatorok, kik előbb a jobbközéphez tartoztak és pedig a többek közt: Bocher, Lambert St. Cruix, Barante stb. urak, közölték vele, hogy nem szán-dék o z n a k k ü l ö n c s o p o r t t á a l a k u l n i, nem akarnak a köztársaságnak oppositiot csinálni s főleg az elnökségi választások ügyében föltéte-lül csatlakoznak a baloldalhoz. Ezen nyilatkozat folytán, mely az orleanista jobb közép teljes fel-bomlását jelenti, a baloldali-egyes az önököt fejezte ki, hogy a köztársasági töredék egy cso-porttá egyesüljenek.

Tegnapelőtt ment végbe a Herculesteremben a mandatumok átadása. Jelen voltak: a két ház korelnöksége, a miniszterek s a nemzetgyűlés ál-landó bizottsága. Ennek elnöke Audiffret herceg rövid beszédet mondott, melyre az új senatus korelnöke válaszolt, mire Dufaure nyilatkozatai után Audiffret a nemzetgyűlés működését befeje-zetnek nyilvánítá.

Hogy a mandatumok átadásának actusa vég-be mehessen, a két ház már 7-én rövid ülést tartott. A senatus a 82 éves Gauthier-de Rumillyt választotta korelnöknek, a ki másnap ideiglenes elnöknek is kikiáltott; Rainville, Vaudier, La-cova és Columbet urak, a ház legifjabb tagjai let-tek a korjegyzők. A senatus a nemzetgyűlés ház-szabályait fogadta el azon módosítással, hogy az osztályok száma ne 15, hanem csak 9 le-gyen.

Ugyan így alakult meg a képviselőház. Minthogy Raspail, a vén communista még nem ad-ta be megbízó levelét, a ház nem jutott ama kel-lemtelen helyzetbe, hogy öt legyen kénytelen korelnöknek kikiáltani. E tisztség most Allard tábor-noknak jutott; korjegyzők lettek: ifjabb Eschas-senaut, ifjabb Roy de Lombay; ifjabb Perier Káz-mér, mind a háromnak az atyja is képviselő — és Pellet. Tegnapelőtt a ház csaknem egyhangulag Jules Grévy urat, a nemzetgyűlés egykori elnökét választotta ideiglenes elnökévé.

Később mindkét ház kisorolta az osztályo-kat, melyek tegnap megalakultak. A képviselőház kilencz osztálya közül hat köztársaságit s három conservatívot, a senatus osztályai négy köztársaságit s öt conservatívot választottak elnökeiké. Mint fentebb említettük, a senatusban a conser-vatívek is beolvadtak a köztársasági pártba.

Az angol felsőház 6 ki ülésében Strathe-ven és Campbell a török reform-fermán s az And-rassy-féle jegyzék, Morley lord pedig a brit ca-binet idevágó válaszejegyzékének s a többi dip-lomatiai iratoknak előterjesztését kívánták. Der-by lord hosszabban nyilatkozott az ügyről, de nem igen mondott újat, ismételve hangsúlyozta, hogy Angliának teljesen szabad keze van a keleti ügyekben.

Andrássy gróf jegyzékéről ezeket mondá: „Semmi közünk sem volt e jegyzék fogalmazásá-hoz. Csak akkor került szemünk elé, midőn már kész volt, s ekkor tényleg csak arról volt szó, mi-nő eljárást kövessünk vele szemben, minthogy a három hatalom, akár milyen is a mi eljárásunk, a jegyzéket a portának átadni, s azt támogatni akar-ta. Az elfogadás vagy elvetés alternatívája közt

nem késtünk kijelenteni, hogy a portának köte-lességében és érdekében áll azt elfogadni. Ezt ta-nácsoltuk neki, de ezenkívül más kötelességet nem vállaltunk. A mi régi szerződési kötelessé-geinket illeti, ma épen oly szabadságunkban áll, mint előbb ugy cselekedni, a mint kötelességünk s az adott eset körülményei kívánják.”

Azután kijelentette, hogy a kívánt okmányok nemsokára előterjesztetnek. „A helyzet — mon-dáv égül — ma ez: A porta némely fenntartások-kal, melyek azonban ugy látszik nem helytelenek, elfogadta Andrássy gróf jegyzékét. Sem Orosz-ország sem Ausztria nem akart a porta és alatt-valói közötti viszonyokba avatkozni, de bizonyos reformokat ajánlottak, melyek a lázadás tovább-i kiterjedését akadályozni képesek. Öszintén azt hiszem, hogy a porta ezen cél előmozdítása végett jó hiszszemmel fogadta el a reformokat.” A ház a nyilatkozatokat tudomásul vette.

Hivatalos jelentések az ár-vizről.

A m. kir. belügyminiszteriumhoz érkezett hi-vatalos jelentések kivonatát a következőkben kö-zölhetjük:

I. Pozsonymegye alispánja márczius hó 7-ről: A Duna folyton árad s újabb termő terüle-tek merülnek víz alá. Csallóköz, Nyárad, Zsigárd vidéke egységes víztükröt képez. Ugyisintén Alsó-Csallóköznek Komárommegyével határos része. A meggyengült töltések állapota aggodalmat keltenek Doborgaznál a parvédét és zárgátot 20 meter hosszúságban megbontotta a víz, a nagyszarvai gátnyíláson át folyton ömlik és a laposokon siet Alsó-Csallóközbe. A Vág is a hetményi szakadás-nál folyton önti ki vizét A szeredi gátszakadás-nál szintén. A fenékvíz oly helyeken, hol külön-ben árvíz nem is volt, önti el a falvak egyes ut-czáit és épületeit, sőt az alantabb fekvő vidéke-ken a kutakból ömlik ki a víz. Lakházak s gaz-dasági épületek dűledezéséről nagy mérvben sza-porodnak a tudósítások.

II. Nyitramegye alispánja folyó hó 5-ről: A Vág víze február hó 22-én a póstyéni és gal-góci hidakat megrongálta, a sempheti határban a jég 2000 meter hosszúságban feltorlodott s az ár a csőpönyi védtöltéseket átszaggatta. Már 23-án Szeredujváross a vele összeépült pozsonymegyei Szered község egészen víz alatt álltak, s 60 ház összeomlott, 90 nagyon megsérült; emberélet nem esett áldozatul, mert az alakult veszbizottság a mentésekről kellően intézkedett s saját körében 1300 frtot gyűjtött, mi a megyei pénztárból vett 200 frttal, elegendő volt a helyi szükség enyhítésére, a tornóci, selyei, sáskai határban a hetményi védtöltések szakítottak el. A fent em-lített két községnek különös segélyre szüksége nincs. A hetményi töltések helyreállítása a kelet-kezhető károk meggátlása céljából mulhatlan szükséges. Farkasd és Negyed több kárt szenved-ték; az utalványozott 1000 frtból 440 használta-tott föl, nyitrai püspök is 500 frtot adományozott s így hihető, hogy a fenmaradt 500 frtra szükség nem lesz. Sook és Szélcse községek szenvedtek még kárt, de ezeknek segélyre szükségük nincs. A Nyitra folyó áradása által számtalan község szenvedett, megemlítésére méltó azonban csak Kis- és Nagy-Kér, Tótmegeyer községek, a járcsi csa-torna kiömlése által szenvedett még Hoszsza-falu község.

III. Győrmegye alispánja márczius hó 7-ről. Győrszigetnek 200 háza 0.63—0.95 fenékvíz-ben, a Rábca parton 1.26 m. áradásban áll. A révfalusi töltéseket vész feyegeti. A Győrváros-ban elhelyezett 812 menekülő közköltség, továb-bá a püspök, káptalan és magánosok által élelmezte-tnek. Számuk egyre nő. A körülfekvő községekben ladikokon 1300-an láttatnak el élelemmel. A kor-mány küldötte 6000 és a begyűlt 1900 frt elégte-len lesz a szükség fedezésére. Ujlag 6000 frtot kér. Vizállás 18 l. 6 h, vagyis 24 óra alatt 2 h. emelkedés. Rába Sz.-Mihály, Csécsény, Mérges, Rá-ba, Sz.-Miklós, Kis-Baboth községek határai elbo-ritattak de kevés ház szenvedett. E helyeken nagy a közlekedés és liszt hiány, nem különben a ta-karmány hiány.

IV. Bácsmegye alispánja folyó évi márczi-us 6-áról: Az apatini határban „Kucska” névű ár-tér fölfele 30 öl széles égben elszakított s az ártár vízzel van borítva. Az ár nemcsak Bogojeva Karavakova határait, hanem a vajszkai határi ár-tért is elborította, a bácsi érseki uradalomhoz tartozó bácsaderonyai határig nyomult és „Kletics” pusztát elölvé, vajszkai nagy töltést és a bácsi határt feyegeti. Novoszellőtől Bubinin és Palánká-ig a védtöltések szintén komoly veszélyben va-nak, szakadás azonban eddig nem történt. Átalá-ban a szükséges védteltekedések minden veszély-zett pontra nézve erélyesen fogantatásnak, a fenyegetett töltések megvédésére a közel fekvő helyiségek kirendeltettek s eddig fentebbi kivé-telek sikerült is a legnagyobb erőfeszítéssel a vésznek utját állani, ha azonban az ár nem apad, a veszélyesebb pontokat, minők: Bezdán, Monos-terszeg, Kapuszina lehetetlen lesz megvédeni. A gőzhajok sebes járatukkal szintén elősegítik a gá-tak rombadolását.

V. Zemplémmegye alispánja márczius 4-ről: A Tisza eddigi jelentések szerint medrében

maradt, jégtől veszély nélkül megtisztult. A Bo-rog áradt ugyan, de töltést nem szakított. A fel-ső Bodrog vagyis az egyesült Tapoly Ondava bal-partján hat, jobb partján 1 helyen szakított, de a jégtörés folytán több szakadás is várható. A nagy-mihályi járásban a balparton Berettő, jobbra T. Terebes felé erősebb töltéseket is átszakította, míg alább a gyengébb töltéseken ekkorig kiszá-míthatlan rombolást s kárt okozott. — Berettő, Falkus, Kácsánd, Márk, Málna, Terebes, Hardicsa, Kazsu, Garany, Bodzás-Ujlak határai kisebb na-gyobb mérvben víz alatt vannak. A Laborcz is kiöntött Petrocnál s jelentékeny károkat okozott.

VI. Közép-Szolnokmegye alispánja fo-lyó évi márczius 6-ról jelenti, hogy — Sülemed község egészen, Czikó Árdó és Manó község ha-tára részben előntetett. A N. Bánya és Szatmár-nak nyúló elárasztott megyei utak megmentése iránt intézkedést tett. Sülemeden két emberélet esett áldozatul. A kövárvidéki Szamoson levő ke-resztgátak eltávolítása iránt a közm. és közl. mi-niszter megkerestetett.

Az árvizről.

Budapest, márc. 10.

A Duna lassan bár, de két nap óta folyvást apad. Ma a vizállás 22 láb 10 $\frac{1}{2}$ hüvelyk volt egész délelőtt, s ha az idő kissé hidegebbre válik, akkor ez a csökkenés még nagyobb lesz. Félő azonban, hogy a mai eső ismét olvadást eszközöl a felvidék hegyei közt, s a Duna mellékfolyói nő-ni fognak, ennek következtében a Duna víze is újra emelkedik. L i n c z b ő l, B é c s b ő l, P o z s o n y-b ó l és K o m á r o m b ó l 3—4 hüvelyk áradást jelennek már is. Szobbon és Vácson azonban apadás mutatkozik. — Az alsó Dunáról A d o n y-r ó l és D u n a F ő l d v á r r ó l is áradásról irnak Különösen D-Földvár mellett nagy a veszély. Reggel 8 órakor a következő részletek felől értesít a hírvető: „A tassi és dőghalmi töltések a heves hullámvetés következtében nagy veszély-ben vannak. Dunavécén a házak vízben állnak; az e városan alol fekvő töltésen a víz átcsapott; az Apostag és Vecse közti töltés még jó. A víz ára-dása tegnap óta 1 $\frac{1}{2}$ h.

Itt a fővárosban is szaporodik a baj. A Do-rottya-utcában fekvő 9. sz. házunk kútja szinig megtelt vízzel, s bár folytonosan szivattyúzzák, a víz nem apad, — a pincze talaján tolu! ki. Ily állapotban van a molnár-utczai 13-ik számú ház-nak kútja is.

Az árvíz-bizottság mai ülésében jelentést ol-vasott fel dr. Patrubby tiszti főorvos a mene-kültekről; az árvészély idején részint lakásaikból a víz által kisoritva, részint pinczelakásokból elővigyázati szempontból kikötöztetve, kiszállá-soltatott az 1. kerületben 119 egyén a II-dik ke-rületben 114, a III-dikban 6000, a IV-dikben 422, az V-dikben 1049, a VI-dikban 2100 a VII-dikben 1350, a VIII-dikban 5500, a IX-dikben 2855 és így összesen 19,489 egyén. Mai nap a kiszállásoltak száma 4412.

*

Budapest, márc. 11.

Apad és ismét árad. Alig örülünk fél napig az előbbinek, már ismét aggodalom fog el az utób-bi miatt. Tegnap reggeli 9 órától esti 6 óráig 22 láb 10 $\frac{1}{2}$ hüvelykre apadt a Duna víze 22 láb 11 hüvelykről, esti 7 órakor ismét áradt egy fél hü-velykkel, s azóta változatlanul 22 láb 11 hüvelyk a vizállás. Így állott legalább ez kúrija a városház kapuján, a mit estig következőleg javítottak ki: „A vizállás 23 láb. Áradás nem történt. A kü-lönbözet a mérce kijavításából eredt.”

A magas vizállás ily hosszú tartama külön-ben még sem példátlan a főváros történetében. 101 évvel ezelőtt, 1775 ben kilenczven napig állott Budapest egy része 29 és fél lábnyi magas-ságu víz alatt. A legtöbb kárt ekkor is Ó Buda és Buda egy része szenvedte.

A Terézvárosnak a király utcától balra eső részében mindössze 5 ház áll vízben.

Az est folyamán a belvárosból is jelentet-ték, hogy több ház pinczejét ellepte a víz. Így a többi között az aranykék utca 6. szám alatti ház és a Kristóf tér 3. sz. alatti házakból érkeztek a tudósítások az árvízbizottsághoz.

*

Pancsova, d. e. 10 ó. 10 p. Vis ma éjjel 9 hüvelyknyit áradt, állása 18 l. és 11 hüvelyk. Veszély nagy.

Adony, d. e. 10 ó. 20 p. Vizállás 20 láb 9 h. Tegnap este óta $\frac{1}{2}$ hüvelyk apadás, szeles idő. Ercsi földjeite a víz folytonos rongálja; az idő bo-rult és szeles.

Pozsony, d. e. 9 ó. 40 p. Ma d. e. 9 ó-ra-kor vizállás 17 l. 4 h. a víz folyvást apad; teg-nap óta 7 és fél hüvelyket.

Ercsi, 12 óra, Vizállás 18 láb 4 és fél h. Szobb, 2 óra 15 p. Vizállás 22 láb 6 és fél h. Tegnap óta $\frac{1}{2}$ h. áradás. Időjárás szeles.

Vác, 5 óra 20 p. Délután 5 órakor vizál-lás 23 láb 2 h. Tegnap délelőtt 11 órától a vizál-lás nem változott.

Promontor, 4 óra 45 p. Vizállás 22 l. 5 $\frac{1}{2}$ h., tehát nem változott.

Komárom, 5 ó. 45 p. Vizállás változatlan, 6.35 méter.

Estergom, 3 ó. 15 p. A viz ma reggel
óta 1 hüvelykkel áradt; jelenleg 21 láb 2 h.

Rendkívüli előadás.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

16-ik szűnet.

Kolozsvárt, kedden, március 14-én 1876.

A világhírű svéd nő négyes

(Quartet.)

a stockholmi királyi zene-conservatoriumtól Wide-
berg Hilda [I. soprán.] Abergh Amy [II. soprán.]
Pettersson Mária [I. alt.] Söderlund Vilhelmine [II. alt.]

Első és utolsó előtti

HANGVERSENYE.

Két szakaszban.

I. szak.

- (a.) „Orpheus Sjöng vid lutan” (Orpheus lant-
ja mellett éneklé) O. Lindblad-tól.
- (b.) „Vårsång” (Tavaszi dal) O. Lindblad-tól.
- (2.) (a.) „Afton rodnad” (Est hajnal.) Schaeffer-től.
- (b.) „Norsk Springdans” Norvég szokásdancs, táncz,
Kjerulf-tól.

II. szak.

- „Trio” „Elías” című oratóriumból Mendels-
sohn-tól.
- „Nénap éj dal” Eisenhofer-tól.

Záradékol:

„Bröllopsmarsch” Lakodalmi induló, táncz, Svéd
szöveggel előadja a svéd női quartett.

Az egészet megelőzi:

A VÁRÓTEREMBE.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Müller Hugó, magya-
rosította Szerdahelyi Kálmán.

S Z E M É L Y E K.

Csegei Sándor E. Kovács Gy.
Margit E. Kovács Gy.-né.
Pinczer Kovács B.

Történik egy vasuti indóházban.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 $\frac{1}{2}$ után.

Holnap szerdén márcz. 15-én: A világhírű svéd
nő négyes (quartet) második és bucsu-nangversenye.

HIRHARANG.

Kolozsvárt, március 13.

A budapesti árvízről azon tudósítást
veszszük, hogy az apadás ugyan beállott, de oly
lassusággal, hogy a már megívó kárt fokozatosan
nagyobbra teszi. Az a mi az árterben van, végkép
elpusztul. A házak falai oly repedéseket kap-
tak, hogy a víz elvonulta után, a hogy hozzájuk
lehet férni, azonnal kellett azokat bontani. Némely
ponton utcákat semmisített meg, s temétele bu-
torneműt tett hasznavehetetlenné. Az adakozások
nagyon gyengén folynak. Megdöbentő azon rész-
vétlenség, mely ekkora óriás csapással szemben
mutakozik. Franciaországban a legközelebbi ár-
viz alkalmával 24 óra alatt több mint egy
millió frank folyt be, s ime nálunk két
hét óta alig tudtak nyomorult százezer
forintot összehozni, tehát még annyit sem, a
mennyit a Dunamentén akárhany jobbmódú ma-
gyar földmives gazda ember szenvedett egyedül!
Rossz jele ez időnek, midőn kezdünk érzéket-
lenek lenni a mások szenvedése, a mások
nyomora iránt! Ha a nemzet önmagát nem segíti
fel, — bizony elpusztulunk hamar. Az ember he-
tek óta keresi a magyar nábobok neveit az ada-
kozók sorába. Alig öt-hatot találunk, azokat is olyan
szerény összegekkel, hogy a szegény ember for-
rintja milliót ér becsben mellette. A dúsaszt
főpapságból még csak néhány tiszteletreméltó ki-
vételt látunk, — a többi hallgat. Az isten szolgál
nem hallják a kétségbeesés jajszeit! Gyórsaink,
nagyobb ipartelepeink, nagykereskedőink, kik Ma-
gyarországon lettek dúsasztadagokká, — hallgatnak.
A zsidók is mások több készséggel enyhítették a
köznyomort, hova maradnak most el? Nem fáj-e
nekik a mi sebünk? Ne vegye közönyével senki e
borzasztó csapást, mely Magyarországnak egy fél-
századig begyógyíthatatlan sebet adott éppen szíve
mellett. Ne legyünk érzéketlenek!

* Erdélyi Marietta k. a vendégfőllép-
teül és jutalomjátékául szombaton Tévéd nő-
került szinpadra, telt ház előtt. A kisasszony mai
szereplésével igen szép sikert aratott. A közönség
zajos tetszésnyilvánításai közt, egyenlő biztossá-
gal, könnyűséggel, melegséggel énekelte mindvég-
ig és helyenkint (pl. a sextetben) oly hangerőt
fejtett ki, minőt mai napság ritka énekesnőknél
találhatunk fel. Nem kétkedünk, hogy Erdélyi
Mariettát e hanggal és iskolával, pár évi szorgalmas
gyakorlat után, mint kiváló ének-művészt fogják ün-
nepelni — a külföldön. Mert nálunk idehaza
tucatszámra van a jobbnál jobb énekesnő s
különösen a mi a coloratur-szakként illeti, ak-
kora tulbőségben uszunk, hogy a hazai tehetsé-
gek közül könnyen adhatunk néhányat a külföld-
nek is. Természetesen, ha dalmú-viszonyaink ke-
vésbé fényesek volnának, rász néven vehetnők
első sorban a pesti nemzeti színházról, hogy Er-
délyi Mariettát Lipcsébe engedte szerződni; de
jelenlegi pompás körülményeink közt szót se szól-
hatunk.

* „Julius Caesar” nagy fényvel kerül
színe apríl hó első felében. A díszes kiállítás, új
öltözetek több mint kétezer frtkba kerültek. A
nagy szabású tragoédiát társulatunk a legnagyobb
gondalattal tanulta be és E. Kovács Gyula nem ki-
emelt semmi fáradságot, hogy az előadás valódi ün-
nepélye legyen a kolozsvári színházban.

A svéd női négyes legközelebből
Debreczenben lépett fel. A „D. Ellenőr” egész el-
ragadtatással ír e négy művésznőről: — A négy
hölgy közül, mint valódi tüneményt Söderlund
Wilhelminát, a második alt-hang képviselőjét kell

első sorban említenünk, kinek hangja a legtisz-
tább férfi mély hang. Igen csinos és szép hang-
gal rendelkezik az első mély hang képviselője
Pettersson Mária, valamint a két soprán énekesnő
Wideberg Hilda és Abergh Amy is. De ezen han-
goknak nem szabad külön-külön, egyenként bírá-
lat alá vétetniök, — mert olybá tekinthetők ezek,
mint azon drága kövek és gyöngyök, melyek val-
lódi értéküket a művészi összefoglalásban nyelik
meg. Soha ily harmóniáját, ily összeolvadást a
hangoknak még nem hallottuk az életben. Ha nem
láttuk volna, hogy négyen vannak, azt kellett hin-
nünk a hallás után, hogy egyetlen egy hang egye-
síti magában a seraphok zengzetes karékat. —
Legjobb előnyük az, hogy egyetlen hang sem igyek-
szik magának a többi felett érvényt szerezni, s
így az összhangzat soha a legkisebb mértékben
meg nem zavartatik. Zene-kíséretre a svéd női
négyesnek nincs szüksége, s azt hisszük, hogy
bármínő kísérlet csak hátrányára lenne azon aeol-
hárfára szerű hangoknak, melyek csakis együttesen
és épen azon mértékben, a melyben alkalmaztat-
nak, érthetik el az összhangzat utóérhetetlen tö-
kélyét. Az előadott darabok egy kettő kivételével
ismeretlenek előttünk, s többnyire svéd nemzeti
dalok, s épen abban van főerdemük, hogy a pá-
ratlan tökélyű előadásnál fogva ismeretlen létükre
is viszhangot keltenek szívünkben. Az előadott da-
rabok egyáltalán tetszetek, legtöbb tetszést ara-
tott azonban az első szám (Orpheus dalolt az al-
világban) s a lakodalmi induló. Ha lehet osztá-
lyozni azon sikert, melyet e kedves hölgyek ná-
lunk kivívtak, minden esetre a piano és pianissi-
mo részek voltak azok, melyek leginkább elra-
gadták a közönséget. És nem csoda, mert azt az
égi harmóniát, melynek még elhalásában is össz-
hang van, csak hallani, s átérezni lehet, de le-
írni nem.

Megjelent és beküldetett szerkesztő-
ségünkhez „Kozma György unitárius pap és es-
peres életrajta” írta Kozma Ferencz. Ez érdekes
füzetben K a z i n c z y F e r e n c z n e k néhány
érdekes levele is van közölve, melyek egyenként
irodalomtörténeti beccsel bírnak. Ajánljuk olva-
saink figyelmébe az érdekes füzetet, mely a „Ke-
resztény magvető” szerkesztőségénél megrendelhető.

A kolozsvári magyar királyi Tüdo-
mány-egyetem Jog és Államtudományi kara
mely lakodalommal tudatja Dr. K o r b u l y I m r e,
ny. r. tanárnak, a hazai jogtudomány lelkes, ki-
váló művelője és hivatott terjesztőjének élete 33-ik,
tanári működésének 8-ik évében Budapestben folyó
év márczius havának 5-én történt gyesos elhun-
yát. Kolozsvárt 1876 márczius hó 10-én.

Egy új dráma. A pesti nemzeti szin-
házban közelebből adták gr. Zichy Géza „A sze-
relem harca” című 5. felvonásos drámáját. A
darab figyelmet kértett, s így nem találjuk érde-
telennek meséjét közölni. Az agd Du Brevault
herceg fiát, Armandot Champsigny grófnőnek
szájára, ki Armandot, unokavérét, szíve mélyéből
szereti. Armand nem viszonzhatja Champsigny
grófnő lángját, mert szíve Fleury Jeanne színész-
nőét helyül. Róbert, a család titkára, grófnő tré-
sét elrejtte. Fleury Jeanne de Briere marquis-
sége szeniorozzon botrányt Armanddal és Fleury
Jeanneal, — erre majd az öreg kitagadja fiát,
minden vegyon unokatestvére szál, és ő, a mar-
quis, elveheti Champsigny grófnőt. A cselszövénny
sikertől, De Briere marquis a szinpadra megy s
elhibti Duponttal, hogy vágytársa, Armand ki fogja
fűtyöltetni. A comédiást csakugyan kiűtölik; erre
Dupont lekiált a szinpadról, hogy Fleury Jeanne
Armand kedvese. Armand a szinpadra rohan s
megboszulja Fleury Jeanne szégyenét a színészen;
ugyanekkor az agd herceg is belép és kiátkozza
Armandot. Armand egybekel Fleury Jeanne-nal
s boldog szeg-nységben él vele. Itt látogatja meg a
grófnő; szeretőjeül ajánlja magát, de Armand meg-
veti. Előker elhatározza Fleury Jeanne vesztét. Az
agd herceg nagy beteg lesz; Fleury Jeanne, mint
apácza, incognitóban ágya mellett viraszt s ápo-
lásával megmenti a herceg életét. Megmenti nem
egyszer, hanem kétszer. Róbert, a bős titkár,
mérget önt a herceg poharába; Fleury Jeanne
fölfedezi árulását s a poharat földre veti. Róbert
el van vesztve; mielőtt kihurcolnák, fölfedezi
ő is, hogy az apácza nem más, mint fia neje: Fleu-
ry Jeanne. Az agd főur méltatlankodva távozni ké-
szül, — már a szinfalak közt van, — ekkor ré-
mes sikoltást hal s látja, mint üzi ki az ajton
Fleury Jeanne Champsigny grófnő. Az utolsó jele-
net a fiatal pár szegényes szobájában foly le.
Champsigny grófnő le akarja szórni a színésznőt,
s herceg és komornyika betoppannak, csakha-
már Armand is ott terem. A grófnő ömaga ellen
fordul s törst szívébe mártja. Mialatt haldoklik,
a vén Du Brevault fiát és menyét szívére öle-
li és a komornyik sugárzó arccal himbál kar-
jaiban egy kis új szülőtet. Általános bocsánat!
A dráma átlátában bábjáték, de van egy-két
nagy hatású, költészettől duzzadó jelenete. Azt
a részt, mikor Dupont színész a szinpadon
compromittálja Fleury Jeanne-t s a couissák
köztt Du Brevault herceg kiátkozza Arman-
dot, frappans, életteltjes, izgató. A 4-dik fel-
vonás első jelenete kiemelkedő fénypon. Cham-
psigny grófnő esdekelve kéri Armandszerelmét! „Ar-
mand, Armand, te nem tudod, hogy mi a szerelem!”
Armand komoran hallgat. A grófnő, féktelen in-
dulattól ragadtatva lábaihoz veti magát: Armand
én szeretőd leszek!” Armand búskódn távozik,
hídegen veti oda e szavakat: Champsigny grófnő
megölte magát, én megvettem! A darab nyelveze-
te költői, élénk, szellemes. Egy része rimes
veksben van írva. Szerző négyes és hármas jambus
sorokat használt. Folytonosan hallva, talán mono-
ton lenne ez a mérték, de így intermezokópen, a
prózából hirtelen kiválva, megragadó hatást gya-
korol.

Dr. Vályi Gábor, a kolozsvári „Dal-kör”
működő tagjainak sorába lépett. Az egyet és ve-
le a közönség valóban örvendhet, hogy a tanár
urban oly kitűnő képességű tagot nyert.

Fölhívás. Fölkérem mindazon tisztelt
urakat, hölgyeket s barátaimat, a kik „Vadvirá-
gok” cz. alatt kibocsátandó költeményeimre elő-
fizetni igérkeztek, hogy ebbeli igéretüknek loyális
beváltása — illetőleg az (1) egy ó. é. frt. előfi-
zetési pénznek legtovább e f. hó közepéig leendő el-
küldése által, alóírtat művének sajtó alá rendez-

hetése, — illetve a nyomtatási költségek fedezése
érdekéből — támogatni sziveskedjenek. Az előfi-
zetők becses díjait hirlapilag nyugtatványozandom.
Bethfalván, (utolsó posta Sztász-Keresztur) 1876.
martius 4-én. Biró Pál.

A magyar unitárius felekezet lel-
kes amerikai barátai: Hale, Fretwell és Lyman
stb. Bostonban újból adakozási ivatek bocsátottak
szét, hogy a kolozsvári unitárius főiskolában két
tanári állomás fentartására évi 1250 dollár gyűjt-
sének egybe, miután Richmondné asszony alapít-
ványa folytán Dr. Hajós Albert részére a tanári
állomás már biztosítva van. Különös buzgalmat
fejt ki Fre well János barátunk, ki febr. 23-án
Boston egyik unitárius egyházában külön előadást
tartott Magyarországnak s Erdélyben tett utazá-
sáról.

Eladták az osztrák magyar mo-
narchia haditerképeit. E . . . vadászhadnagy
a közös hadügyminiszteriumban nagy visszajelést
követett el. A hadi térképek legfontosabbjait ti-
tokban áruba bocsátotta a külföldi hatalmaknak.
Vevők gyanánt Porosz, Orosz és Franciaország-
got szemelte ki. Oroszország bele is ment a gya-
lázatos alkuba, s a hadnagynak 8000 rubelt fizet-
tett; a francia kormány azonban méltatlankodva
visszautasította az ajánlatot, sőt a hadnagyt
feljelentette, ki árulásának pénzen épen Ba-
denben mulatott kedvesével Str. grófnővel. A hadi
törvényszék azonnal elrendelte s hadnagyt elfoga-
tását, mi már meg is történt ép akkor, midőn a
hadnagy kedvesénél volt, ki a térképek elidege-
nitésében állítólag szintén bűnös.

A római pápa, mint a „Magy. Állam”
értesül, a magyarországi árvízkarosultak részére
5000 frankot küldött Jakobini bécsi nuntius utján
Wenckheim Béla b. miniszterhez.

A nagy-szebeni postaigazgatóság
közölni teszi, hogy a Hunyadmegyében ideiglenes
beszűntetve volt algógyói postahivatal működé-
sét f. évi martius 11-én újlag megkezdte s levél-
és kocsiposta szolgálattal foglalkozand; összeköt-
tetését a szászvárosi postahivattal fentartandó,
naponta egyszeri kocsiútdőncz postajáratat nyere-
rendi. E postahivatal kézbesítési kerületét képe-
zik: Algógya alfalu, Algógyfalfalu, Bakonya, Bálsa,
Bozes, Cseb, Erdőfalva, Glod, Ferdőgyógy, Homo-
rod, Kisalmás, Középalmas, Mada, Nagymás, Na-
dastia, Nyirmező, Pojána, Porkura, Renget, Teke-
rő, Vója és Valeajepi.

Egy öngyilkos rehabilitációja. A szege-
di takarékpénztár igazgatója nem régen szíven
lőtte magát. E tény sokan morális okokkal hoz-
ták kapcsolatba. Azóta kiderült, hogy Szivessy ö-
ngyilkossága az intézetnek semminemű anyagi meg-
károsításával nincs összefüggésben, s ennek be-
bizonyítására a takarékpénztár igazgató-tanácsa,
az öngyilkos özvegyének tetemes évdíjat szavazott
meg, férje érdemeiért.

Voltak-e 1000 frtos magyar bank-
jegyek? Ezzel a kérdéssel foglalkozik a mint
politikus hírhedt br. Helfert egy újabb munkájá-
ban, mely az 1848/49-iki pénznehézség történetét
adja elő. Helfert egy az ekkori viszonyokban jár-
tas egyének (kit meg nem nevez) állítása ellené-
ben: hogy Kossuth ezreket nem gyártatott, eze-
ket írja; „Ez állítás nem zárja ki azt, hogy Kos-
suth ilyeket nem szerzett-e másuttan, és ezzel
össze egyeztethető az, mit Montenuvo herceg tu-
dott velem erre nézve. Tudvalevő, hogy a vilá-
gosi fegyverletétel után Duschek akkori pénzügy-
miniszter a császári katonai hatóság elő önkényét
kiállt. Ennek életrajzi adataiban olvasható, hogy
ő e hatóságnak aranyban, ezüstben 5 millió frtot
adott át, a miért teljes kegyelmet is nyert. Mon-
tenuvo herceg, akkoriban dandárparancsnok, volt
az a tábornok, ki Haynau megbízásából az átvett
eszközöket; és ez azt állítja, hogy igenis 5 millió
frtot az átadott összeg, de sem arany, sem ezüst-
ben, hanem szépen dolgozott, tarka pénzjegyek-
ben; százasok sem voltak, mert azok színe egy-
szerű fekete volt. Ugy beszélték, hogy brit gyárt-
mányok, és hogy egy sem került még forgalomba.
A herceg még emlékezik arra az ualomra, me-
lyet neki e pénzjegyek fáradtságos és időveszte-
gető olvasása okozott, s melyek végül öt nagy
1000—1000 darabot magában foglaló csomagban
megemmisítették egy zárt tokban. — Helfert
megemlékezik egy Batthyány Lajos éremről is,
melyről tulajdonosa — dr. Schlesinger — azt hi-
szí, hogy unicum. Az érem egyik oldalán van
Batthyányi mellképe, visszáján egy vánkos a ma-
gyar koronával és 1849. évszámmal. Magyar
kőirata a következő: Egy korona, egy Isten, egy
haza. Híven hódolunk e háromságnak.

Falk Miksát, a „Pester Lloyd” szer-
kesztőjét súlyos csapás érte. Legidősebb fia, Miksa
meghalt. Tehetséges, szép reményű ifju volt, s még
csak 17 évet élt, máris kiragadta a halál szerető
szülői köréből. Béke poraira.

Szomorú vadászkaland. Mult hó 17.
éjjel — mint az „Alföldnek” nek jelentik — Ku-
páreszk Gy.-solymosi lakos és ismert orvadás
Radán lakó barátját, Ludwig Károlyt álmalból
felzavarta, kalandra hívta, harmadik társnak Ham-
szár Mihály csatlakozott hozzájuk s együtt indul-
tak az erdő mélyébe, hol lesbe álltak. Vad he-
lyett azonban a kladovai erdőkerülő jött feléjük.
A mint Huszár az erdőkerülőt: Simon Vikentiet
megpillantotta, gyors futásnak eredt. Simon gya-
nitva, hogy a czinkosok többen vannak, a futót
nem vette üldözőbe, hanem vadászcselellett és
jelt adott: mire Ludwig mit sem gyanitva, előlé-
pett. Ezt fegyverének átadására szólította fel, de
Ludwig szintén megfordult s gyors futásnak eredt.
Az erdőkerülő most már nem vette tréfára a dol-
got, utána lött s a szerencsétlen ugylábszáron
találta, hogy az a hóban összerogyott. Ekkor az
elhagyott fegyvert magához vette s ott hagyta a
sebesültet. A zaj lecsendesültével Kupáreszk ijed-
ve rohant elő s félholtan heverő társának segé-
lyére ment. Egy mankót rögtönzött, de annak
Ludwig nem sok hasznát vehette. Társát hátra
vette tehát s így gondolta biztos helyre szállítani,
de a friss hóban alig haladhatott előre. Nem volt
más hátra, minf a havon fekvő hagnyi Ludwigit,
míg ő a faluba sietett kocsiért. Órák hosszat tar-
tott ez, miközben erős havas eső eredt meg.
Végre megérkezett a mentő szekér s a legkésőbb-
ejtőbb állapotban tették Ludwigit a kocsiira. A

kocsi oldalára fektették s úgy vonszolták lépésről
lépésre, de a kellemetlen idő miatt nem tudták a
völgybe leszállani, hanem egy odvas fába helyez-
ték a sebesültet, ki a legszánandóbb állapotban várta
így be a virradatot. Hajnalban végre utnak indul-
hattak a szerencsétlen vállalkozók s 18-kán délu-
táni 4 órakor érkeztek bé Radnára. Ludwig ek-
kor még életben volt, de az orvosi segély d-
czára meghalt. Ennek folytán az erdőkerülő, ki a
sebesültet segély nélkül hagyta, a hóban, elfoga-
tott és átadatott az aradi fenytő törvényszéknek.

A vállalkozási szellemről, a mint az
a krach előtt nálunk is, de kivált Ausztriában
nyilatkozott, — sok csodadolgot ismerünk. Ang-
lia azonban már e tekintetben is megelőzött ben-
nünket. Macaulay „Anglia történetének” fel van
jegyezve, hogy 1638-ban mily lendületet vett a
vállalkozási szellem. Az angol nemzet gyorsan
vagyonosodott, négy év alatt úgy termelt rakásra
a sok részvénytársulat mint a gomba. Így alakult
egy buvár társulat, egy királyi akadémia társulat,
mely husz ezer husz-shillinges jegyet bocsátott
ki, a melyeket kisorolva, tanítandók voltak a „ki-
huzottak” latinra, görögre, könyvvitelre, geometri-
ára, erőtítménytanra s minden képzelhető és kép-
zelhetlen tudományra. Ekkor alakult a South Sea-
Company, melynek czélja volt az irpartokon hajó-
törédekeket halászni ki. Társaság alakult lo és egyéb
állatok biztosítására 2 millió alappal; a szolgák
által elvesztett holmik biztosítására; a sós víznek
édes vízzé változtatására; törvénytelen gyermekek-
nek mentőházakba elhelyezésére; tengeri rablók
elleni hajók kiállítására; napraforgó magból olaj
sajtolására; maláta-szesz finomítására; hajósok le-
tartott béreinek visszaszerzésére; ólmoóll ezüst
csinálására; higanyból kovácsolható finom fém ké-
szítésére; kőszénből való vasgyártásra; spanyol
szamerak importálására; emberi hajjal való keres-
kedésre; sertés hizlálásra és az örökmozdony fel-
találására stb. Ezeket felül alakult egy vállalat,
melynek czélja „később lesz megmondandó.” A
befizetés 2 arany, melyért száz aranyról kap a be-
fizető szelvényt. — Nólám, pedig már hajlandók let-
tünk volna azt hinni, hogy legalább a „Schwindel”
német tudomány.

A VÁDLOTTAK PADJA.

A kolozsvári kir. törvényszéknel 1876. fe-
bruár 11-én tartott nyilvános végítárgyaláson első-
költ Bauer János, bíraskodtak Szigethi és Hor-
váth kir. törvényszéki bírák, közzavádó volt Drágos
Elek kir. alügyész.

1.) Nagy Ferencz és Nagy Zsuzsa gyújtási
bűnyge. Ezen ügyben a mai nap már öödösör
tartott végítárgyalás. Egyszer ifj. Nagy Ferencz
öt, Nagy Zsuzsa pedig 12 évi börtönre ítőtetett,
azonban a kir. tábla az ítéletet feloldotta, s mi-
után Nagy Ferencz vallomását megváltoztatta,
hosszas újabb vizsgálókat után az új ismét vég-
ítárgyalás elé került. A tények az:

1874. Janius 10 ke éjjel Uzdi-Szent-Péteren
gróf Teleki Sámuel istállója felgyújtván, az a
benne levő bornyokkal együtt összeégett. A tettes
kiltét nem lehetett tudni, s még ugyan sem ért
senkit. Mintegy két hó elteltével Deák Juon nevű
11 éves béres gyerek sirva ment atyjához pana-
szolni, hogy a Nagy Ferencz fia Ferencz öt reá
akarja venni, hogy gyújtását fel a másik istálló, s
a mint ő az egyikt már felgyújtotta. A bíró ifj.
Nagy Ferenczet elfogatta s egy közsági esküdt
házához bezáratta, a hol ifj. Nagy Ferencz baval-
lotta, hogy az istállót az anyja Nagy Zsuzsa bi-
ztatására ő gyújtotta fel. Erre mindketen bekisér-
tettek a mócsi kir. járásbírószághoz, hol ifj. Nagy
Ferencz hasonlóképp bevallotta és anyjának szemébe
is megmondotta a tényét, ki azonban makacsul ta-
gadta a ténybeni részvételt. Ifj. és atyja id. Nagy
Ferencz vallomási alapján a fennebbi ítélet ke-
letkezett ugyan, azonban a kir. táblaí rendelet
folytán tartott újabb végítárgyaláson ifj. Nagy Fe-
rencz vallomását visszavonta, s azt állította, hogy
az előbbi vallomását atyja biztatására tette, ki ne-
jéttől meg akart menekedni. Az újabb vizsgálat
azonban ezt megczáfólván, kir. közzavádó kérte,
hogy Nagy Ferencz, mint közvetlen tettes (15 éves)
5 évre, anyja mint bűntársaitó életfogytiglani
börtönre ítéltesse. Vádók dr. Veisz és Orbai vád-
lottak felmentését kérték. A bíróság ifj. Nagy Fe-
renczet a beszámíthatóság (cselekvénye követke-
ményei nem tudása) hiánya miatt büntetlennek
nyilvánította, Nagy Zsuzsát bizonyítékok elégtelen-
sége miatt felmentette. Ez ítélet ellen a kir. köz-
vádó fellebbezett.

2.) Pap Juczika és Letai Faskasnő lopási
bűnyge. Vádlottak kövendi lakosok, vásárról-vá-
sára járó zsebelők f. év június 10 én Gámcenci
János kereskedése elő egy drb. szövetet ellopva,
futásnak eredtek, azonban egy közelben levő kofa
észrevénén, előbb Pap Juczika, majd a bűntársa
elfogattak. A bíróság a kir. közzavádó indítvány
meghallgatása után vádlottakat 6—6 havi havon-
ként egy heti börtöl szigorított börtönre ítélte.
Vádlottak, habár magokat ártatlanoknak tartják,
mégis 24 órá gondolkodási időt kértek, hogy el-
határozzák, miszerint megnyugodjanak, vagy felleb-
bezzenek-e?

Távirati tudósítás a budapesti tőzsdéről. mar-
cius 11. 1876 5%, metalliques 67.30. 5%— nemzeti
kölcsön 70.90. 1860-iki államkölcsön 111.50. Bank-
részvények 890.—. Hitelrészvények 171.50. Lon-
don 115.85. Magyar földterhermentesítési kötvény
77.—. Temesvári földterhermentesítési kötvény
76.—. Erdélyi földterhermentesítési kötvény 77.50.
Horvát-Slavon földterhermentesítési kötvény —.
Ezüst 103.70. Cs. kir. arany 544 $\frac{1}{2}$. Napoleon-
d'or 927 $\frac{1}{2}$. Mark d. r. W 56.90.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő

K. PAPP MIKLÓS.

„VICTORIA“ biztosító-társaság Kolozsvártt. (Alapított 1865-ben.)

A vagyonmérleg és forgalmi kimutatás kivonata: (1874. december 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865)–1873 év végéig	o. é. 16.229,161 frt. 17 kr.
Bevétel 1874-ik évben	„ 3.376,862 „ 82 „
Összesen:	o. é. 19.606,023 frt. 99 kr.
Kifizetett károk kezdettől (1865)–1873-ik év végéig	o. é. 5.355,856 frt. 42 kr.
Kifizetett károk 1874-ik évben	„ 1.324,799 „ 85 „
Összesen:	o. é. 6.680,656 frt. 27 kr.

Kiosztott nyereség kezdettől 1874-ik év végéig	o. é. 439,738 frt. 69 kr.
Biztosítási alap:	
Alaptőke (ebből 1 millió forint teljesen befizetve)	o. é. 2.000,000 frt. — kr.
Tartalék alapok az összes biz- tosítási ágakban	„ 1.369,989 „ 32 „
Évi díjbevételek	„ 1.500,000 „ — „
Összesen:	o. é. 4.869,989 frt. 32 kr.

BIZTOSÍTÁSOKAT FOGAD EL:

- a) tűzkárok ellen (ha villám által okozottak is) épületekre, gyárakra, kész-
letekre, ingókra stb.
b) jégkárok ellen, teljes kártérítéssel;

- c) az ember életére, minden módozatokban — és közvetiti
d) a túlélési csoport biztosításokat.

Központi iroda: Kolozsvártt főter 26. szám.
Vezérigazgatók: Bécs, Budapest, Grätz, Prága.
Főigazgatók: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vá-
sárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.
Vidéki igazgatók: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

A „VICTORIA“ biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének
mindég híven és pontosan megfelelve, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosítá-
sait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemtől ment intézet
által eszközöltetni.

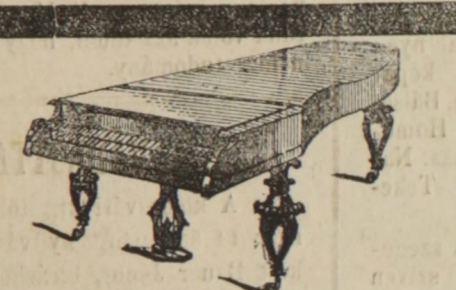
63—50

„VICTORIA“ biztosító társaság igazgatósága.

ZONGORA-
javítás,

BECSE.
RÉLÉS,

Hangolás.
Használt
zongorák.

HEGEDŰ,
CITERA,

SZÁRNY és KURTASZONGORÁK,
stuttgarti és bostoni

HARMONIUMOK,
PIANINOK

a leghíresebb gyárakból eredeti gyári áron

Triska Ferencz-nél
Kolozsvártt

Alkatrészek

ZONGORA
stb.

Húrok.

Intányos áron.

Kalotaszegi takarékpénztár részvénytársulata 3-ik rendes
KÖZGYŰLÉSE
tolyó 1876. év április hó 2-án d. u. 3 órakor tartatik a casino nagy
termében.

- TÁRGYAI:**
- 1) Igazgatói jelentés, az 1875. évi üzletről.
 - 2) Az azon évi számadások és mérleg megvizsgálására kiküldött bizott-
mány jelentése, és ezek alapján a számadás és mérleg megvizsgálása.
 - 3) Az igazgató-választmány előterjesztése az alapszabálynak a keresk.
törvény értelmében történt módosítás iránt.
 - 4) A módosított alapszabály értelmében, az igazgatóság és felügyelő bi-
zottság megválasztása.
- A t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen jogukkal élni kívánnak, fel-
kéretnek az alapszabályok értelmében, részvényeiket a közgyűlés tartama ide-
jére nyugta mellett az igazgatóságnál letenni.
- B.-Hunyad, 1876. év március hó 6.
- 3—3

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.
Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-czukorkák.
Egy skatulya használati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növénythea.
Csomag használati utasítással 25 kr.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhög-
és, hurut, rekedtség, köh-hurut (szárazhurut), nátház (influenza), szűk mellűség, lélegzeti bajok,
oldalszurás, kifejezett torokgyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegségekben.

E gyógyszerek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél Fáykiss József
gyógyszerésznél, Temesvártt (Józsefváros), továbbá: Kolozsvártt: Engel József gyógyszerész-
nél. — Brassóban: Morscher gyógyszerésznél. — Kugler Edénél. — Gramma Justinnál. — Nagy-Sze-
benben: Thallmayer S-nél. — Reissenberger F. A-nál. — Carlsburgban: Mihályes Sigm.-nál. —
Nagy-Váradon: Jankó Antalnál.

5—10

Ajánlják a n. érdemű közönségnek az alant jegy-
zett árak mellett:

10 — *	1/2 üveg	1/4 üveg
Asztali bor	50	30
Bakator	74	42
Riesling	80	45
Rózsamáli	—	75
Küküllőmenti	—	75
Ermelléki furmint	—	85
Vöslai	—	48
Lepetit vin de Palugyai	1. —	—
Chateau Palugyai	1.25	—
Erdélyi asszu	1. —	50
Tokaji asszu	1.40	70
Muscat lunel	1.60	80
Malaga	2. —	1. —
Madeira	2.40	1.20
Cherry	2.80	1.40

VÖRÖS BOROK:

Raczkó	60	35
Budai	90	50
Sashegyi	1.10	60
Egri	1.30	70
Vöslai	—	90
Chateau Palugyai	1.25	—

Valódi francia és magyar
PEZSGÖK.
BOROK hordó száma is kaphatók.
DREHER-fele kiviteli MARCZIUSI SÖR
1 palack 40 kr.
(Czimmel ellátott „-es üvegek 5 kr. „ „-es üvegek 11 kr-ban visszavetnek.)
Gazdasági takarmány-, erfurti kerti vetemény- és virág-
magvak megérkeztek, melyről egy pár nap múlva árjegyzékünket
szétküldjük. Ugyisint jól ellátott fűszer, csemege, liszt-üzletünket.
Tisztelettel
Csiki testvérek,
főter gr. Teleky-ház.

Dr. Handler Mór
orvos- és sebész-tudor, szülész és szemész gyógyít gyöke-
resen lényegesen tartós sikert biztosítja mindenki számára

TITKOS
betegségeket
magómléseket,
az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást különösen a
TEHETETLENSÉGET

97—100 (elgyengült férfierőt)

2) húgycsőfolyásokat (még oly idültteket is)
a nemzórészek bujakóros fekélyeit és másodrendű
bujakórt minden alakjában és elcsúszásaiban,
3) húgycsőszűkítéseket,
4) friss és idült nyálfolyásokat nőknel, az úgynevezett fehér-folyást és az
onnan eredő

magtalan-ságot

5) bőrkütségeket,
6) a húgyhólyag betegségeit és vizeletelési nehézségeket.
Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig
és este 7 órától 8-ig.

Lakik Pesten, belváros, kigyo- és városház-utca sarkán
2-ik szám a ROTTENBILLER-fele házban.
Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógy-
szerek megküldetnek.

BÉRLETI
HIRDETMEY.

Mező-Rüts községében (Tor-
damegye) Maros - Vásárhelytől
egy óra távolságra, egy jelen-
leg 529, és a tagosítás még ez
évben leendő betelepítéssel, 600
holdból álló lak- és gazdasági
épületekkel felszerelt birtok
bérbe, vagy örök áron is eladó.

Bővebb felvilágosítás nyer-
hető **Maurer Mihály-**
nál Brassóban. 3—9

Eladó!

Ház, a k.-monostor-utcában, 10. sz. a.
tágas udvar és terjedelmes kerttel.
Ugyancsak ott az 54., 84. és 102. sz.
alatt, az első terjedelmes kerttel.

A „Museum“-utcában az úgynevezett
Istvánffy-féle telek és nagy kert.

Külső fekvőségek. czában a Schütz-
féle tag szomszédságában levő 10 hold
luczernának használható major, jó karban
levő lakház és melléképületekkel.

Több vidéki fekvőség és erdő.

Fekvő birtokok eladásai ingyen jegyez-
tetnek elő.

Tűzi fa. 350 köbméter, vagy egy ré-
gaz tölgyfának az ára 10 frt, szállítása
csak 50 kr.

Ertekezhetni
Szab. ügynök
Bartha Lajosnál
Kolozsvártt, főter 2. sz.

3—3

VALÓSÁGOS
ÉS NEM KOHOLT VÉGELEDÁS!
AZ ÜZLET GYÖNGE MENETE MIATT
CHINA-EZÜST gyári árunkkal
végekké felhagyván, pompás china-ezüst készlete-
inket a készítés árán alól adjuk el. Tájéko-
zást szolgálgatunk a kis kivonat nagy árjegyzékünk-
ből, melyet kívánatra ingyen és bérmentve meg-
küldünk.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK:

Most csak:	Előbb:
6 db. Kávé kanál	3 frt. 50 kr. — 1 frt. 40 kr.
6 „ Evő kanál	7 „ 50 „ — 2 „ 70 „
6 „ Asztali kés	7 „ 50 „ — 2 „ 70 „
6 „ Asztali villa	7 „ 50 „ — 2 „ 70 „
1 „ Leves merő	3 „ 50 „ — 1 „ 50 „
1 „ Tej merő	3 „ 50 „ — 1 „ 50 „
1 „ Cukortartó	5 „ — 2 „ —
1 „ Vajtartó	5 „ — 2 „ —
1 pr. Gyertyatartó	8 „ — 3 „ —
6 „ Készlet-bak	5 „ — 2 „ 50 „
1 db. Cukor vevő	2 „ 50 „ — 1 „ —
6 „ Theaszűrő	1 „ 50 „ — 2 „ 50 „
6 „ Deszert kés	6 „ — 2 „ 50 „
6 „ Deszert villa	6 „ — 2 „ 50 „

Továbbá pompás tálcák, kávé- és tea kannák,
diszitések, girandos-k, cukor-porzók, tojás kész-
letek, stb. stb. bámulatos olcsó áron.

FIGYELEMRE MÉRTO!

6 db. Kanál	Mind a 24 db. es!
6 „ Villa	nos tokban 24 forint
6 „ Kés	helyett csak
6 „ Kávé kanál	9 forint 50 krajár

Ugyanaz Britania ezüstből tokban csak 6 frt. 50 kr.
Videki megrendelések pontosan és lelkiis-
meretesen teljesítettek. 4—12

E. P. R. E. S
Bécsben, Rotherstrasse 16 sz.